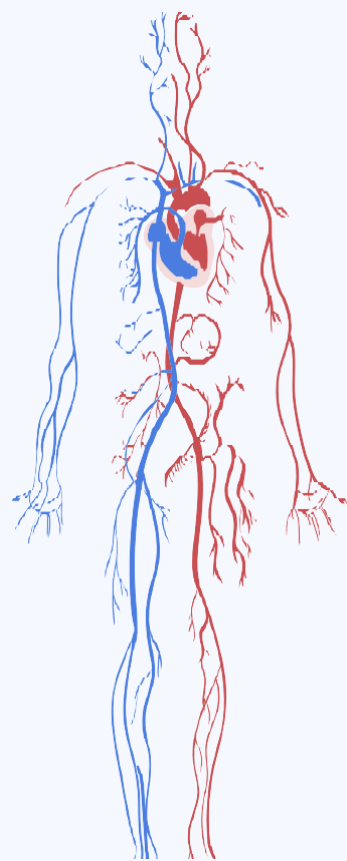
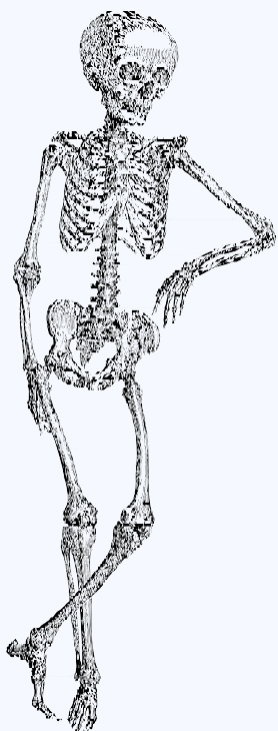

**ВОДИЧ ЗА СТУДЕНТИ ПО
ПРЕДМЕТОТ:**

АНАТОМИЈА

за студенти по општа медицина

ВОДИЧ ЗА СТУДЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ:

АНАТОМИЈА

1. КОНЦЕПТ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАСТАВАТА ПО АНАТОМИЈА

Наставата по Анатомија е организирана како интегриран систем на теоретска настава, практична настава и семинарска настава, кои се реализираат во тематски и функционално поврзани модули.

Секој модул опфаќа соодветна тематска целина и претставува поврзана единица во која теоретските знаења се надополнуваат и применуваат преку практичната настава, а дополнително се продлабочуваат преку семинарската настава.

На овој начин се овозможува постепено усвојување на анатомските знаења, од совладување на основните теоретски принципи, преку препознавање и практично изучување на анатомските структури, до нивно разбирање, поврзување и клиничка примена

ТЕОРЕТСКА НАСТАВА

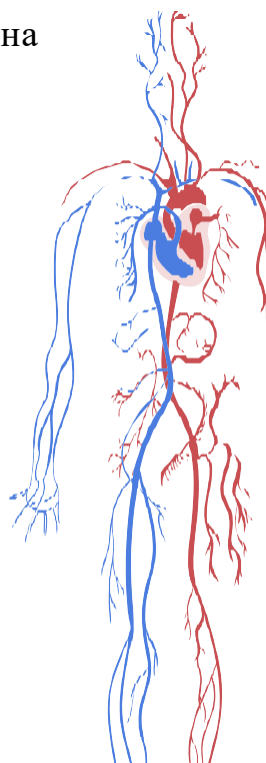
- Вовед во анатомија, анатомска номенклатура
- Општа анатомија: вовед во остеологија, синдезмологија, миологија, ангиологија и неврологија.

Модул 1 - Анатомија на горен и долен екстремитет

- Остеологија, синдезмологија, миологија, ангиологија и неврологија на горен екстремитет.
- Остеологија, синдезмологија, миологија, ангиологија и неврологија на долен екстремитет.

Модул 2 - Анатомија на аксијален скелет

- Остеологија и синдезмологија на аксијален скелет-глава и труп.
- Череп во целина и краниофацијални јами
- Анатомски карактеристики на труп (‘рбетен столб и граден кош).
- Карлична остеометрија.

Модул 3 – Анатомија на труп

Анатомија на граден кош

- Сидови на граден кош и топографска поделба на градната празнина.
- Топографска поделба на градната празнина.
- Миологија на сидовите на градната празнина.
- Ангиологија на сидовите на градната празнина.
- Неврологија на сидовите на градната празнина.
- Дојка – анатомски карактеристики.

Содржина на плевропулмоналните регии и медијастинумот.

- Содржина на градната празнина – респираторен систем: дишник, десна и лева главна дишница, бели дробови и плевра.
- Содржина на градната празнина- кардиоваскуларен систем: срце и перикадиум
- Содржина на градната празнина: езофагус, тимус.

Анатомија на абдомен

- Сидови на абдомен со слаби места и топографска поделба на абдоминалната празнина.
- Топографска поделба на абдомен.
- Миологија и слаби места на абдоминалните сидови.
- Ангиологија и неврологија на абдомен.
- Содржина на горниот и долниот кат на перитонеална празнина и на ретроперитонеален простор.
- Абдоминална празнина – перитонеум – поделба на абдоминални органи, ретроперитонеален простор, бурса оменталис.
- Абдоминални органи: абдоминален дел од хранопровод, желудник, тенко црево и дебело црево.
- Абдоминални органи – бубрег, надбубрежна жлезда, абдоминален дел на уретер.

Анатомија на карлица

- Сидови на карлицата и поделба на карлицата на катови.
- Топографска поделба на голема и мала карлица и поделба на перинеум-урогенитална и анална регија.
- Миологија на сидовите на карлица и перинеум
- Ангиологија на сидовите на карлица и перинеум
- Неврологија на сидовите на карлица и перинеум.

- Содржина на перитонеалниот, подперитонеалниот и поткожниот карличен кат.
- Органи во карличната празнина и перинеум: карличен дел на уретер, мочен меур, простата, уретра, ректум, анален канал.
- Органи во карличната празнина и перинеум: женски генитални органи
- Органи во карличната празнина и перинеум – машки генитални органи

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

Модул 1 – Анатомија на горен и долен екстремитет

- Вежбање на одделни коски и зглобови на горен екстремитет.
- Топографска анатомија на горниот екстремитет, регии и нивна содржина.
- Вежбање на одделни коски и зглобови на долен екстремитет.
- Топографска анатомија на долен екстремитет, регии и нивна содржина.

Модул 2 – Анатомија на аксијален скелет

- Вежбање на одделни коски и зглобови на глава и труп – коски на 'рбетен столб и граден кош

Модул 3 – Анатомија на труп

Анатомија на граден кош, абдомен и карлица

Вежбање на кадавери на регии од градниот кош.

Совладување на морфологијата, градбата, синтопските, скелетотопските и холотопските соодноси на органите од градниот кош на кадавери, пластинирани модели и фиксирани препарати.

ПРИСУСТВО НА НАСТАВАТА

Присуството на предавањата, практичната и семинарската настава е задолжително и претставува составен дел од успешно следење на предметот. За исполнување на условите за следење на наставата, студентот е должен да оствари најмалку 60% присуство на предавањата во текот на семестарот. Во рамките на практичната настава, студентот може да има најмногу две отсуства во текот на семестарот. Присуството на семинарската настава е 100% задолжително, односно студентот е должен да присуствува на секој предвиден семинар. Исполнувањето на овие услови за присуство е предуслов за редовно следење на наставата и исполнување на условите за стекнување потпис.

ШТО СЕ ОЧЕКУВА ОД СТУДЕНТИТЕ НА ПРАКТИЧНА НАСТАВА?

- Студентите треба да доаѓаат навреме и подготвени за практичната настава, со претходно совладан теоретски материјал за соодветната тематска единица.
- Се очекува активно учество, следење на инструкциите од наставникот и вклучување во практичната работа.
- Студентите треба да бидат подготвени да препознаваат и објаснуваат анатомски структури на модели, препарати и кадаверичен материјал.
- Се очекува професионално, одговорно и колегијално однесување, како и внимателно ракување со анатомскиот материјал и опремата.
- Не е дозволено фотографирање или снимање на кадавери, препарати и модели.
- По завршувањето на вежбата, студентите се должни да го остават работното место чисто и уредно.

*Практичната настава по предметот Анатомија се одвива на **институтот за Анатомија**, според распоред објавен на официјалната веб страна на факултетот.*

СЕМИНАРИ ПО ПРЕДМЕТОТ АНАТОМИЈА

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Семинарите се составен и задолжителен дел од наставата по предметот Анатомија и имаат за цел да ја надополнат теоретската и практичната настава преку активно учество, тимска работа, презентација, дискусија и проверка на знаењето.

Семинарите се реализираат согласно со распоредот и тематските содржини објавени на почетокот на секој семестар.
Присуството на семинарите е задолжително.

Ангажираноста, активноста и успешноста на студентите во текот на семинарите се евидентираат и се составен дел од крајната оцена. Освоените бодови од семинарите се вклучуваат во конечната оценка по предметот Анатомија.

СЕМИНАРСКИ ТЕМИ

На почетокот на секој семестар, секоја студентска група ќе добие определена тема за презентирање за секој од предвидените семинари. Доделената тема се однесува на сите студенти во групата.

Иако темата се подготвува тимски, секој студент е индивидуално одговорен за познавање на целокупната семинарска тема.

Од студентите се очекува да бидат подготвени да го презентираат и објаснат целокупниот материјал.

ШТО СЕ ОЧЕКУВА ОД СТУДЕНТИТЕ?

За секој семинар, студентите треба:

- навремено да ја проучат доделената тематска единица;
- да ги познаваат и правилно да ги именуваат анатомските структури;
- да ја разбираат нивната градба и меѓусебните односи;
- да ги познаваат топографските односи на структурите;
- да ја познаваат инервацијата и васкуларизацијата каде што е применливо;
- да можат да препознаат анатомски структури на слики, атласи, модели и тродимензионални прикази;
- активно да учествуваат во дискусијата;
- да бидат подготвени да одговараат на прашања поврзани со темата;

- да покажат способност за поврзување на анатомското знаење со функционални и клинички примери.

Семинарот не треба да се сфаќа како едноставно читање на подготвена презентација, туку како активен процес на учење, дискусија и демонстрирање на знаењето.

АНАТОМСКА КРЕАТИВНОСТ ВО ПРЕЗЕНТАЦИЈАТА

Од студентите се очекува семинарските презентации да бидат научно точни, јасни, визуелно интересни и креативни.

Целта е анатомијата да биде претставена на начин кој овозможува структурата да се види, разбере, запомни и објасни.

Во подготовката на презентацијата студентите можат да користат:

- анатомски илустрации и дијаграми;
- анатомски атласи;
- тродимензионални анатомски модели;
- дигитални анатомски ресурси;
- анимации и интерактивни визуелизации;
- клинички случаи;
- анатомски слики со прашања;
- споредбени табели (каде што е применливо)
- шематски прикази;
- други соодветни научни и едукативни материјали.

Студентите се охрабруваат да размислуваат надвор од класичната PowerPoint-презентација.

Креативноста е пожелна, но научната и анатомската точност се основен услов. Креативните елементи треба да придонесат кон подобро разбирање на материјалот, а не да ја заменат неговата суштина.

ИЗБОР НА СТУДЕНТИ ЗА ПРЕЗЕНТАЦИЈА

Семинарската тема ја подготвува целата група.

Студентот или студентите кои ќе ја презентираат темата ќе бидат избрани од страна на професорот по пат на рандомизација на самиот семинар.

Тоа значи дека секој студент од групата може да биде избран за презентер.

Поради тоа, сите студенти мора да бидат подготвени да го презентираат целокупниот материјал од доделената тема, независно од тоа кој дел од презентацијата лично го подготвувале.

Рандомизацијата има за цел:

- сите студенти да го совладаат целокупниот материјал;
 - одговорноста да биде рамномерно распределена меѓу членовите на групата;
 - да се развива самодовербата при усно презентирање;
 - секој студент да биде способен самостојно да објасни анатомски концепт;
 - да се поттикне активното, а не пасивното учество во семинарот.
-

АКТИВНО УЧЕСТВО НА СТУДЕНТИТЕ

Активноста на студентите во текот на семинарот ќе се следи и евидентира.

Активното учество може да вклучува:

- презентирање;
- одговарање на прашања;
- учество во дискусија;
- препознавање на анатомски структури;
- анализа на анатомски слики;
- решавање кратки анатомски задачи;
- учество во интерактивни активности.

Активноста и ангажираноста на студентот претставуваат важен дел од континуираната проценка и придонесуваат кон неговата конечна оценка.

РЕПЕТИТОРИУМ ПО ЗАВРШУВАЊЕ НА СЕМИНАРОТ

На крајот од секој семинар ќе се реализира краток репетиториум – проверка на знаењето од соодветната тематска единица.

Репетиториумот има за цел веднаш по обработката на темата да се провери степенот на разбирање и совладаност на материјалот од страна на студентите.

Прашањата можат да опфаќаат:

- препознавање на анатомски структури;
 - дополнување на анатомски термини;
 - препознавање структури на слики;
 - утврдување на анатомски односи;
 - кратки концептуални прашања;
 - примена на анатомското знаење во едноставни клинички ситуации.
-

УСЛОВ ЗА УСПЕШНО ПОЛАГАЊЕ НА РЕПЕТИТОРИУМОТ

За успешно совладување на секоја семинарска тематска единица, студентот треба да постигне:

-минимум 60% точни одговори

-Критериумот од 60% се применува на секој репетиториум поединечно.

На овој начин се обезбедува студентите континуирано да го совладуваат материјалот и да не го одложуваат учењето до завршната проверка на знаењето.

ПЕРЦЕНТИЛЕН РАНГ И БОДУВАЊЕ

Резултатот од секој репетиториум ќе се користи за утврдување на успешноста на студентот, при што резултатот може да биде прикажан и преку перцентилен ранг.

Перцентилниот ранг ја покажува позицијата на студентот во однос на успешноста на останатите студенти кои го полагаат истиот репетиториум.

На овој начин, освен исполнувањето на минималниот критериум од 60%, се овозможува да се согледа и релативното ниво на постигнување на студентот во рамките на групата.

Резултатите од репетиториумите, заедно со присуството, активноста и ангажираноста на студентот, ќе се земат предвид при определувањето на бодовите од семинарската настава.

БОДОВИ ОД СЕМИНАРСКАТА НАСТАВА

Севкупниот успех на студентот во семинарската настава ќе се вреднува врз основа на:

- редовност и присуство;
- активност и ангажираност;
- учество во презентациите и дискусиите;
- способност за усно презентирање и објаснување;
- резултатите од репетиториумите;
- целокупниот однос кон семинарската работа.

Врз основа на севкупното постигнување, студентот може да освои од 6 до 10 бодови

Бодовите освоени преку семинарската настава се вклучуваат во конечната оценка по предметот Анатомија согласно со утврдениот систем на оценување.

ПРИСУСТВО НА СЕМИНАРИТЕ

Присуството на семинарите е **задолжително**.

Семинарите претставуваат форма на континуирана настава и проверка на знаењето, студентот мора да присуствува за да може да учествува во предвидените активности и да го реализира соодветниот репетиториум.

Отсуството од семинарот значи дека студентот не може да го реализира предвидениот репетиториум во рамките на таа наставна единица и не може да ги освои бодовите предвидени за неговата активност на тој семинар, освен доколку постои официјално одобрена можност за надоместување.

Редовното присуство на семинарите претставува дел од исполнувањето на наставните обврски и е предуслов за исполнување на условите за добивање потпис за пристапување кон завршниот испит.

ТЕК НА ЕДЕН СЕМИНАР

Секој семинар ќе се реализира според следниот принцип:

1. Доделување на темата на групата
↓
 2. Подготовка на целокупната тематска единица од страна на сите студенти
↓
 3. Подготовка на креативна и научно точна презентација
↓
 4. Рандомизација – избор на студент/студенти за презентирање
↓
 5. Презентација и интерактивна дискусија
↓
 6. Прашања, препознавање и анализа на анатомски структури
↓
 7. Репетиториум – проверка на знаењето
↓
 8. Минимум 60% точни одговори
↓
 9. Евидентирање на резултатот и перцентилниот ранг
↓
 10. Вклучување на резултатите во конечните 6–10 бодови од семинарската настава
-

ОСНОВЕН ПРИНЦИП НА СЕМИНАРСКАТА НАСТАВА

Семинарската настава се темели на принципот:

„Секој студент е подготвен да ја презентира целата тема.“

Рандомизацијата обезбедува еднаква можност и еднаква одговорност за сите студенти во групата.

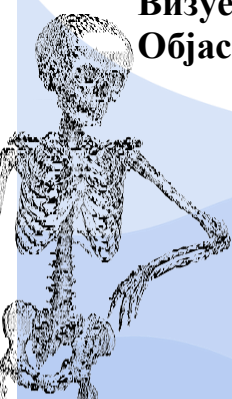
Целта на семинарите е студентите да не бидат само слушатели, туку активни учесници во процесот на учење, способни да препознаат, објаснат, поврзат и применат анатомско знаење.

Научи ја анатомијата.

Разбери ја анатомијата.

Визуелизирај ја анатомијата.

Објасни ја анатомијата.

ПРОВЕРКА И ОЦЕНУВАЊЕ НА ЗНАЕЊЕ

Проверката на знаењето по предметот **Анатомија** ќе се реализира преку **три континуирани проверки по соодветните модули**, распоредени во текот на наставната година.

Секоја континуирана проверка (колоквиум) ќе се состои од две последователни фази:

1. **Прелиминарен тест**
2. **Усна проверка на знаењето**

Прелиминарниот тест има елиминациски карактер и не носи бодови во конечниот број на бодови од колоквиумот. Неговата **цел** е да утврди дали студентот го достигнал потребното ниво на основно знаење за пристапување кон усната проверка.

За успешно положување на прелиминарниот тест, студентот треба да постигне **најмалку 60% точни одговори**. Студентите кои ќе го исполнат овој услов ќе имаат право да пристапат кон усната проверка на знаењето.

ПРВ КОЛОКВИУМ

Првиот колоквиум го опфаќа материјалот од:

- **Анатомија на горен екстремитет**
- **Анатомија на долен екстремитет**

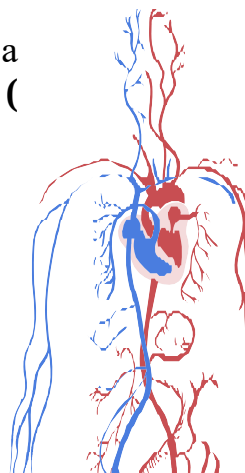
Полагањето започнува со **прелиминарен тест**. За да продолжи кон усниот дел, студентот треба да постигне **минимум 60% точни одговори**.

Датум за писмена проверка (елиминационен тест) : 16.11.2026

Прелиминарниот тест **не носи бодови** и резултатот од него не се додава во конечниот број на бодови за формирање на завршната оцена по предметот.

По успешно положениот прелиминарен тест, студентот пристапува кон усна проверка на знаењето која се состои од **два дела дескриптивен (теоретски) и практичен дел**.

Датум за усна проверка: 17.11-20.11

Првиот колоквиум носи:

Минимум: 18 бода

Максимум: 30 бода

Усната проверка ќе опфаќа прашања поврзани со остеологија и синдесмологија, миологија, ангиологија и неврологија на горниот и долниот екстремитет. Практичната проверка ќе опфаќа прашања поврзани со топографските регии на горниот и долниот екстремитет како и препознавање на структурите и нивните меѓусебни соодноси.

ВТОР КОЛОКВИУМ

Вториот колоквиум го опфаќа материјалот од областа на **аксијалниот скелет**, вклучувајќи:

- коски на черепот со краниофацијални јами.
- 'рбетен столб;
- ребра и граден кош;
- зглобови на аксијалниот скелет;
- лигаментарен апарат;
- карактеристични анатомски структури и меѓусебни соодноси.
- карлична остеометрија

Полагањето започнува со прелиминарен тест.

За да продолжи кон усниот дел, студентот треба да постигне **минимум 60% точни одговори**.

Датум за писмена проверка (елиминационен тест) : 21.12.2026

Прелиминарниот тест **не носи бодови**, туку претставува услов за пристапување кон усната проверка.

Датум за усна проверка: 22.12-25.12

Вториот колоквиум носи:

Минимум: 6 бода

Максимум: 10 бода

Усната проверка ќе биде насочена кон препознавање и објаснување на остеологија и синдесмологија на аксијалниот скелет како и функционалното значење на карличната остеометрија

ТРЕТ КОЛОКВИУМ

Третиот колоквиум ја опфаќа **анатомијата на трупот**, и тоа:

- **граден кош (thorax);**
- **абдомен (abdomen);**
- **карлица (pelvis).**

Материјалот опфаќа миологија, ангиологија, неврологија како и спланхнологија на трупот.

Како и кај претходните колоквиуми, студентите најпрво полагаат прелиминарен тест. За пристапување кон усната проверка потребно е да постигнат **најмалку 60% точни одговори**.

Прелиминарниот тест **не носи бодови** и неговиот резултат не се вклучува во конечниот број на бодови.

Датум за писмена проверка (елиминационен тест) : Мај 2027

Студентите кои ќе го исполнат критериумот од 60% точни одговори продолжуваат кон усната проверка која се состои од **два дела дескриптивен (теоретски) и практичен дел**.

Датум за усна проверка: Мај 2027

Третиот колоквиум носи:

Минимум: 21 бод

Максимум: 35 бода

Усната проверка ќе биде насочена кон анатомската градба, инервацијата и васкуларизацијата на органите и структурите, како и нивното функционално и клиничко значење. Практичната регија ќе биде насочена кон топографските регии на трупот, торакс, абдомен и карлица.

3. Преглед на колоквиумите и бодовите

Колоквиум	Материјал	Минимум бодови	Максимум бодови
I колоквиум	Горен и долен екстремитет	18	30
II колоквиум	Аксијален скелет	6	10
III колоквиум	Труп	21	35
ВКУПНО		45	75

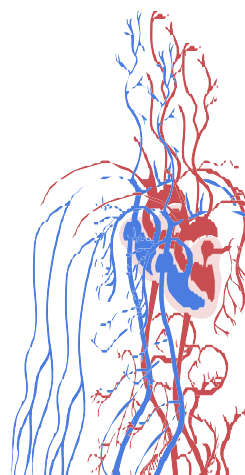
ВАЖНА НАПОМЕНА

Прелиминарниот тест кај сите три колоквиуми **не се бодува** и не придонесува кон конечниот број на освоени бодови. Неговата функција е да го утврди минималното потребно ниво на подготвеност на студентот.

За пристапување кон усната проверка, студентот мора да постигне **најмалку 60% точни одговори на прелиминарниот тест.**

Конечниот број на бодови од секој колоквиум се определува врз основа на успешноста на студентот на **усната проверка на знаењето**, при што секој колоквиум има однапред определен минимален и максимален број на бодови.

На овој начин се овозможува континуирано следење на знаењето и напредокот на студентите во текот на наставната година, како и проверка не само на теоретското познавање на анатомските структури, туку и на нивното разбирање, практично препознавање и функционално поврзување.

НАЈЧЕСТО ПОСТАВУВАНИ ПРАШАЊА

1. Доколку не го полагам првиот колоквиум, дали ќе можам да ги полагам вториот и третиот колоквиум?

Да. Полагањата на трите колоквиуми се **меѓусебно независни**.

Неположувањето на еден колоквиум не претставува услов или пречка за пристапување кон следните колоквиуми.

Тоа значи дека доколку студентот не го положи првиот колоквиум, може редовно да пристапи кон полагање на вториот и третиот колоквиум, согласно со предвидениот распоред.

2. Доколку не го полагам првиот и/или вториот колоквиум, кога ќе имам можност повторно да го полагам?

Доколку студентот не го положи првиот и/или вториот колоквиум во рамките на **редовната континуирана проверка на знаењето**, ќе има можност повторно да го полага во рамките на испитните сесии.

Повторното полагање ќе биде овозможено во:

- **јануарската испитна сесија;**
- **јунската испитна сесија;**
- **августовско-септемвриската испитна сесија.**

Полагањето ќе се реализира на датумите утврдени со **Календарот за испитни сесии**.

3. Доколку не го полагам третиот колоквиум, кога ќе имам можност повторно да го полагам?

Бидејќи **Анатомија** е двосеместрален предмет, модулот **Анатомија на труп** се реализира во текот на летниот семестар.

Студентите ќе имаат можност да го полагаат третиот колоквиум во рамките на **колоквиумската недела во летниот семестар**.

Доколку студентот не го положи третиот колоквиум во редовниот термин, ќе има можност за повторно полагање во:

- јунската испитна сесија;
- августовско-септемвриската испитна сесија.

Термините за повторно полагање ќе бидат определени согласно со **Календарот за испитни сесии**.

4. Дали прелиминарниот тест носи бодови?

Не. Прелиминарниот тест нема бодовна вредност и не се пресметува во конечниот број на освоени бодови од колоквиумот.

Тој има **елиминациски карактер** и служи како услов за пристапување кон усната проверка.

За успешно положување на прелиминарниот тест потребно е студентот да постигне **најмалку 60% точни одговори**.

5. Што се случува доколку не постигнам 60% точни одговори на прелиминарниот тест?

Доколку студентот не го постигне потребниот праг од 60% точни одговори, прелиминарниот тест се смета за неположен и студентот не продолжува на усната проверка во тој термин.

Студентот ќе има можност повторно да го полага колоквиумот во термините предвидени за повторно полагање, согласно со календарот за испитни сесии.

6. Дали бодовите од прелиминарниот тест се додаваат на бодовите од усниот дел?

Не. Прелиминарниот тест служи исклучиво за утврдување дали студентот го исполнува условот за пристапување кон усната проверка.

Конечните бодови од колоквиумот се определуваат во рамките на предвидениот систем на оценување на колоквиумот.

7. Дали мора да ги полагам колоквиумите по редослед – прв, втор, па трет?

Не. Колоквиумите се **независни еден од друг** и студентот може да пристапи кон секој колоквиум согласно со неговиот распоред и исполнетите услови за полагање.

Неположен колоквиум не го спречува студентот да продолжи со совладување и полагање на материјалот од следниот колоквиум.

8. Дали доколку не го полагам колоквиумот во редовниот термин автоматски го губам правото да го полагам предметот?

Не. Неположувањето на колоквиум во редовниот термин не значи губење на правото за понатамошно полагање. Студентот ќе има можност повторно да го полага во соодветните испитни сесии, согласно со правилата и Календарот за испитни сесии.

9. Каде ќе бидат објавени датумите и термините за полагање?

Сите датуми и термини за колоквиумите и повторното полагање ќе бидат **навремено објавени од страна на катедерата по анатомија**, согласно со официјалниот распоред и Календарот за испитни сесии.

Студентите се должни навремено да се информираат за објавените термини и да ги следат официјалните известувања.

10. Дали начинот на полагање е ист за сите три колоквиуми?

Да. Сите три колоквиуми се организирани според истиот основен принцип:

Прелиминарен тест → најмалку 60% точни одговори → усна проверка

Разликата помеѓу колоквиумите се однесува на тематската целина што се полага и на бројот на бодови што ги носи секој колоквиум.

11. Што се случува доколку го положам елиминаторниот тест а не ја положам усмената проверка?

Во случај на положување на елиминаторниот тест а не положување на усмената проверка, модулот се смета за неположен. Студентот во текот на некоја од следните сесии ќе треба повторно да го полага елиминаторниот тест, па по негово положување повторно да пристапи кон усна проверка.

12. Што се случува доколку го положам елиминаторниот тест а не пристапам кон усмената проверка?

Во случај на положување на елиминаторниот тест и не пристапување на усмена проверка, елиминаторниот тест се поништува.

13. Што се случува доколку не положам една или повеќе континуирани проверки во текот на целата академска година вклучително и испитните сесии?

Во тој случај ќе треба предметот да се презапише во новата академска година. Доколку студентот во текот на годината положил некоја од континуираните проверки а не ги положил сите, со презапишување на предметот според статутот на Медицински факултет, се поништуваат модулите кои студентот ги положил претходно.

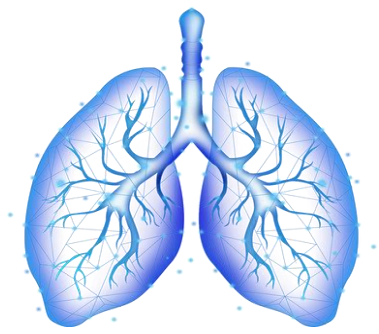
Наставата по Анатомија е организирана како интегриран систем на **теоретска настава, практична настава и семинарска настава**, кои се реализираат во тематски и функционално поврзани модули.

Секој модул опфаќа соодветна тематска целина и претставува поврзана единица во која теоретските знаења се надополнуваат и применуваат преку практичната настава, а дополнително се продлабочуваат преку семинарската настава.

На овој начин се овозможува постепено усвојување на анатомските знаења – од совладување на основните теоретски принципи, преку препознавање и практично изучување на анатомските структури, до нивно разбирање, поврзување и клиничка примена.

КОДЕКС НА ОДНЕСУВАЊЕ – АНАТОМИЈА

- На предавањата и вежбите се очекува навремено пристигнување, активно учество и почитување на наставниот кадар и колегите.
- На вежбите задолжително се носат **медицински мантил, ракавици и соодветна облека.**
- Во анатомската лабораторија задолжително се почитуваат правилата за **хигиена, безбедност и професионално однесување.**
- Анатомските модели, препарати и кадаверичниот материјал се третираат со достоинство и највисока почит.
- **Строго е забрането фотографирање и снимање** на кадавери, препарати и модели, како и нивно споделување на социјални мрежи или други платформи.
- Забранети се непристојни коментари, шеги, несоодветно однесување и оштетување на анатомскиот материјал.
- Мобилните телефони не се користат за време на наставата, освен со дозвола на наставникот и за наставни цели.
- Секој студент е должен да придонесува кон **професионална, дисциплинирана и колегијална атмосфера.**

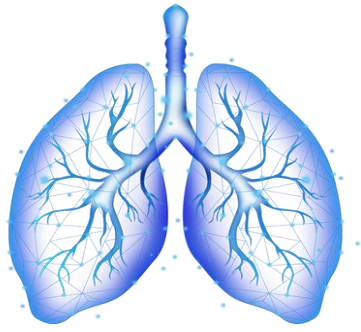
Користена литература

Задолжителна литература

1. Матвеева Н, Живадиновиќ Ј, Папазова М, Зафирова Б, Чадиковска Е. **Анатомија 1 и Анатомија 2** за студентите од општа медицина. Скопје: УКИМ, Медицински факултет; 2019.

Дополнителна литература

1. Мур КЛ, Дали АФ, Агур АМП. **Клиничкио ориентира анатомија**. 6-то издание. Скопје: Табернакул; 2011.
2. **Анатомски атлас на човекот**
3. Елис Х, Лога БМ, Диксон АК. **Анатомија на човекот на пресеци**. Скопје: Арс Ламина ДОО; 2011
4. Drake RL, Vogl AW, Mitchell AWM. **Gray's Anatomy for Students**. 4th edition. Philadelphia: Elsevier; 2019.

Анатомијата е азбуката на медицината. Без неа, ниту идентификуван симптом, ниту една хируршка интервенција, ниту една дијагноза нема да имаат смисла. Секоја коска, мускул, нерв и крвен сад што ќе го изучувате оваа година е дел од јазикот на телото – јазик што вие треба да го совладате пред да можете да го “читате” пациентот. Оваа академска година ќе патуваме заедно низ човековото тело со нашата зимска Анатомија – започнувајќи од горниот, продолжувајќи кон долниот екстремитет а потоа кон аксијалниот скелет, ќе ја изучувате остеологија, синдезмологија, миологија, ангиологија, неврологија, – пет столба на кои ќе се потпира целото ваше идно клиничко знаење, додека во летниот семестар ве очекува нашата летна Анатомија, во која ќе го продолжиме патувањето низ спланхнологијата – низ органите и системите што го сочинуваат човековото тело.

„Анатомијата не е само првиот чекор кон медицината , таа е јазикот на кој ќе го запознаете човекот што еден ден ќе го лекувате. Учете со љубопитност, истрајност и срце, затоа што секоја структура што денес ја учите е дел од животот што утре ќе го чувате.“

